

Silvia Modig vas

Lakialoite laiksi työttömyysturvalain 4 luvun 5 §:n ja yleisestä asumistuesta annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

PERUSTELUT

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä esittää tällä aloitteella työttömyysturvan ja yleisen asumistuen suojaosan korottamista nykyisestä 300 eurosta 500 euroon kuukaudessa. Ehdotus lisäisi osatyöllistytävien työttömien mahdollisuutta ottaa vastaan lisätyötunteja sovitellun työttömyyspäivärahan piirissä ilman, että lisätyötunneista saatu palkka leikkaisi työttömyysturvaa tai asumistukea. Muutos lisäisi esimerkiksi palvelualoilla toimivien, sovitellun päivärahan piirissä olevien työntekijöiden ansiotuloja. Samalla se kannustaisi suojaosaan oikeutettuja ottamaan vastaan lyhytaikaisia työsuhteita ja vähentäisi näin kannustinloukkuja.

Hallituksen esityksestä työttömyysturvalakia muutettiin vuonna 2013 siten, että työttömyysetuuden sovittelussa otettiin käyttöön 300 euron suojaosa, joka ennen lainmuutosta koski pelastuslaitoksen sivutoimisen henkilöstön, sopimuspalokunnan tai muun pelastusalaalla toimivan yhteisön henkilöstön jäsenten pelastustoimintaan osallistumisesta saamaa tuloa (HE 176/2013 vp). Vuoden 2013 lainmuutos koski työmarkkinatukea, peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa. Nykyisen lain mukaan suojaosa on 300 euroa kuukauden sovittelujakson aikana ja käytettäessä työttömyysturvalain 4 §:n 2 momentin mukaista laskennallista tuloa. Jos sovittelujaksona olisi neljä kalenteriviikkoa, suojaosa olisi 279 euroa. Tällä aloitteella näihin lukuihin ehdotetaan 200 euron korotusta.

Yleisen asumistuen perhekohtainen 300 euron suojaosa lisättiin yleiseen asumistukilakiin vuonna 2014 (HE 52/2014 vp). Yleisen asumistukilain 13 §:n säännöksessä ansiotulovähennyksestä säädetään, että ruokakunnan jäsenen yhteenlasketuista palkkatuloista ja asumistukilain 12 §:n 4 momentin 1 kohdan mukaisista tuloista vähennetään 300 euroa kuukaudessa asumistuen määrää laskettaessa.

Suojaosan korotuksen vaikutus perheiden toimeentuloon

Eduskunnan tietopalvelun laskelman mukaan suojaosan korottaminen 200 eurolla kuukaudessa lisäisi työttömyyspäivärahan määrää suojaosan piirissä olevilla, ja heiltä perittävät verotulot lisääntyisivät työttömyyspäivärahan kasvaessa. Samoin suojaosan 200 euron korotus kuukausittaiseen asumistukeen lisäisi asumistuen määrää. Ehdottamamme muutoksen kokonaisvaikutus (yk-

Lakialoite LA 40/2015 vp

sittäisessä esimerkkitapauksessa) tukien saajan käytettävissä oleviin tuloihin olisi keskimäärin n. 100 euroa kuukaudessa palkkatasoilla 500—1 700 euroa kuukaudessa.

Saman laskelman mukaan työttömyysturvan suojaosan korottamisesta hyötyisi n. 60 000 kotitaloutta. Keskimäärin työttömyyspäivärahan korotus hyödyttäisi kotitalouksia n. 350 eurolla vuodessa.

Eduskunnan tietopalvelun arvion mukaan kokonaisuudessa työttömyysturvan uudistus koskisi noin 60 000:ta kotitaloutta, joista n. 20 000 kotitaloutta saa asumistukea, eli he hyötyisivät todennäköisesti myös asumistuen suojaosan korottamisesta.

Vaikutukset valtion menoihin ja tuloihin

Eduskunnan tietopalvelun laskelman mukaan työttömyysturvassa suojaosan 200 euron korotus kuukaudessa lisäisi ansiosidonnaisen päivärahan menoja 8 miljoonalla eurolla, peruspäivärahan menoja 5 miljoonalla eurolla sekä työmarkkinatuen menoja 9 miljoonalla eurolla, eli yhteensä työttömyysturvamenot lisääntyisivät bruttomääräisesti 22 miljoonalla eurolla. Valtion tuloverot lisääntyisivät 7 miljoonalla eurolla. Asumistukimenot vähenisivät 2 miljoonalla eurolla, ja toimeentulotukimenot vähenisivät 1 miljoonalla eurolla. Työttömyysturvan kustannusten nettoliikitys julkisen sektorin rahoitusasemassa olisi 12 miljoonaa euroa.

Asumistuen suojaosan korotus 200 eurolla kuukaudessa lisäisi bruttomääräisesti valtion asumistukimenoja 20 miljoonalla eurolla. Uudistus vähentäisi valtion toimeentulotukimenoja 3 miljoonalla eurolla. Suojaosan 200 euron kuukausikorotus nostaisi nettomääräisesti valtion asumistukimenoja 17 miljoonalla eurolla.

Uudistuksen nettokustannus julkisen sektorin rahoitusasemassa olisi yhteensä 29 miljoonaa euroa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

työttömyysturvalain 4 luvun 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

Lakialoite LA 40/2015 vp

muutetaan työttömyysturvalain (1290/2002) 4 luvun 5 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1049/2013, seuraavasti:

4 luku

Soviteltu ja vähennetty työttömyysetuus

5 §

Etuuden määrä

Suojaosan määrä on:

- 1) 500 euroa kuukauden sovittelujakson aikana;
 - 2) 500 euroa käytettäessä 4 §:n 2 momentin mukaista laskennallista tuloa;
 - 3) 479 euroa neljän peräkkäisen kalenteriviikon sovittelujakson aikana.
-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

2.

Laki

yleisestä asumistuesta annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yleisestä asumistuesta annetun lain (938/2014) 13 § seuraavasti:

13 §

Ansiotulovähennys

Ruokakunnan jäsenen yhteenlasketuista palkkatuloista ja 12 §:n 4 momentin 1 kohdan mukaisista tuloista vähennetään 500 euroa kuukaudessa asumistuen määrää laskettaessa.

Lakialoite LA 40/2015 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 11.11.2015

Silvia Modig vas